

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет (ННІ) аграрного менеджменту

«05» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
**«Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної
власності»**

Галузь знань	<u>Д «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Спеціальність	<u>ДЗ «Менеджмент»</u>
Освітня програма	<u>«Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»</u>
Факультет (ННІ)	<u>аграрного менеджменту</u>
Розробники:	<u>Попова О.Л., професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, доктор економічних наук, професор;</u> <u>Дергач А.В., доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат наук з державного управління, доцент</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є обов'язковою компонентою ОПП. Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань про теоретичні та прикладні основи наукової діяльності, методологію досліджень, структуру наукового знання, методи збору, аналізу й інтерпретації наукової інформації. Розглядаються етапи організації наукового дослідження, вибір методів, формування гіпотез, написання наукових робіт. Особливу увагу приділено питанням захисту результатів інтелектуальної діяльності, правовим аспектам інтелектуальної власності, патентуванню, авторському праву та комерціалізації наукових розробок. Курс сприяє розвитку навичок наукової творчості, критичного мислення та академічної доброчесності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	D3 «Менеджмент»	
Освітня програма	«Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	6 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	60 год.	76 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	

1. **Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни**

Головною метою викладання дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є засвоєння теоретичних знань та методології досліджень, а також набуття практичних навичок із проведення наукових досліджень у сфері управління. Навчальна програма передбачає формування культури та навичок проведення наукових досліджень, упровадження їх результатів у практику діяльності організацій.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами;

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення при розробці та реалізації проекту.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. <i>Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження</i>													
Тема 1. Наука як форма суспільної свідомості	1/2	12	2	2			32	12	1				38
Тема 2. Поняття наукового дослідження. Методологія, методи, логіка наукових досліджень	3/4	12	2	2				11	1	1			
Тема 3. Планування наукового дослідження	5/6	12	2	2				11	1	1			
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	7/8	12	2	2				11	1	1			
Разом за модулем 1	48		8	8			32	45	4	3			38
Модуль 2. <i>Інтелектуальна власність в науковій сфері</i>													
Тема 5. Інтелектуальна власність: основні поняття	9/10	14	2	2			28	15	1	1			38
Тема 6. Законодавче регулювання в галузі права інтелектуальної власності	11/12	14	2	2				15	1	1			
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності	13-15	14	3	3				15	2	1			
Разом за модулем 2	42		7	7			28	45	4	3			38
Усього годин	90		15	15			60	90	8	6			76
Курсовий проєкт (робота) з (якщо є в навчальному плані)			-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин	90		15	15			60	90	8	6			76

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука як форма суспільної свідомості	2
2	Поняття наукового дослідження. Методологія, методи, логіка наукових досліджень	2
3	Планування наукового дослідження	2
4	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2
5	Інтелектуальна власність: основні поняття	2
6	Законодавче регулювання в галузі права інтелектуальної власності	2
7	Захист прав інтелектуальної власності	3
	<i>Разом</i>	15

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука як форма суспільної свідомості	2
2	Поняття, методи та логіка наукових досліджень	2
3	Планування наукової роботи та організація дослідного процесу	2
4	Інформаційна база наукових досліджень	2
5	Інтелектуальна власність: поняття та види об'єктів інтелектуальної власності	2
6	Законодавство в сфері інтелектуальної власності	2
7	Захист прав інтелектуальної власності	3
	<i>Разом</i>	15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Модуль 1.</i> Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження	32
2	<i>Модуль 2.</i> Інтелектуальна власність в науковій сфері	28
	<i>Разом</i>	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт, проєктів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання;
- екзамен.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження		
Практична робота 1. Наука як форма суспільної свідомості	ПРН 1, 9, 13. У тому числі знати основні поняття та грамотно використовувати науковий апарат і основні категорії методології наукових досліджень; вміти визначати об'єкт та предмет дослідження, вибирати методи наукового дослідження, визначати методологію прикладного наукового дослідження; вміти планувати й організовувати наукові експерименти, формувати опитувальні анкети, використовувати сучасні методики та методичні прийоми в наукових дослідженнях; застосовувати автоматизовані системи обробки інформації в наукових дослідженнях, формулювати висновки та рекомендації щодо впровадження результатів наукових досліджень у менеджменті	10
Практична робота 2. Поняття, методи та логіка наукових досліджень		10
Практична робота 3. Планування наукової роботи та організація дослідного процесу		10
Практична робота 4. Інформаційна база наукових досліджень		10
Самостійна робота 1. Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження		30
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Інтелектуальна власність в науковій сфері		
Практична робота 5. Інтелектуальна власність: поняття та види об'єктів інтелектуальної власності	ПРН 1, 9, 13. У тому числі знати основні поняття та грамотно використовувати науковий апарат і основні категорії інтелектуальна власність; знати і вміти користуватися вітчизняною та міжнародною законодавчою базою стосовно захисту прав інтелектуальної власності; знати способи захисту прав інтелектуальної власності; вміти ефективно захищати авторські права творців від академічного плагіату.	10
Практична робота 6. Законодавство в сфері інтелектуальної власності		10
Практична робота 7. Захист прав інтелектуальної власності		10
Самостійна робота 2. Інтелектуальна власність в науковій сфері		40
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамени/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамени}) \leq 100$	
Курсовий проєкт/робота		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсові роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку (в он-лайн форматі за погодженням із деканом факультету). Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються студентами в навчально-науковій лабораторії кафедри.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3042>;
- Шинкарук Л.В., Дергач А.В., Юзба В.О. Навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» ОС «Магістр», ОП «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами». Київ: НУБіП України, 2022. 151с.;
- Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20238/1/Metodolohiia.pdf>
2. Білоусова Н.О., Гаврушкевич Н.В., Данильченко М.А. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с. URL : <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/fl0814f3-44d4-4558-b79b-b763120e293a/content>
3. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. URL : <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ede11e33-aec9-4700-a5ac-d7af81b3d534/content>
4. Підкамінь Л.Й., Ангельська А.О., Добровольський Ю.Г. Основи інтелектуальної власності об'єктів науково-технічної творчості. Навчальний посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 315 с. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3527/%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%86%d0%92.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Положення про підготовку і захист магістерської кваліфікаційної роботи у Національному університеті біоресурсів і природокористування України: Протокол №2 від 26 вер. 2018 р. (зі змінами Протокол №11 від 23 чер. 2021 р.) URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/16_polozhennya_pro_napis_mag.kvalifikacinyoyi_roboti_2021.pdf
6. Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату. Київ : НУБіП, 2019. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/28._polozhennya_pro_perevirku_na_plagiat.pdf
7. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с. URL : https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/bitstream/123456789/3427/1/2022NACH_POS_Metod_ta_orh_nauk_dosl.PDF
8. Строкань О. В., Мірошніченко М. Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152с. URL : http://www.tsatu.edu.ua/kn/wp-content/uploads/sites/16/mondzoiv_konspekt-lekcij-1.pdf
9. Шинкарук Л.В., Дергач А.В., Юзба В.О. Навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» ОС «Магістр», ОП «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами». Київ:

НУБіП України, 2022. 151с.

Інформаційні ресурси:

10. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
11. Про авторське право та суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
12. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-ХІІ (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
13. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-ХІІ у ред. від 01.06.2000 р. (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
14. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-ХІІ (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
15. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
16. Захист прав інтелектуальної власності: знаки для товарів та послуг, патенти, винаходи, корисні моделі. URL : <http://sdip.kiev.ua>
17. Офіційний сайт ВОІВ. URL : <http://www.wipo.int>